

Rek. 25/2018/tillväxt D 2020

Tidigare nummer	A 1733/tillväxt
Behandlas i	Utskottet för tillväxt och utveckling i Norden

Utskottet för tillväxt och utveckling i Nordens betänkande över
Nationella rådgivningskommittéer för gränshinderfrågor i de nordiska länderna (Rek. 25/2018)

Förslag

Utskottet för tillväxt och utveckling i Norden föreslår att

Nordiska rådet efter avslutat politisk dialog anser Rek. 25/2018 som *slutbehandlad*

Bakgrund

Den finska delegationen i Nordiska rådet, hade inkommit med ett medlemsförslag om att samtliga nordiska regeringar borde införa så kallade "Rådgivningskommittéer", där myndigheter, informationstjänster och till dels politiker, sitter med för att dryfta och driva på gränshinderarbetet. Under behandlingen i utskottet, kom detta förslag att vidgas till att istället be regeringarna redogöra för hur man inom ramen för respektive lands regering och statsförvaltning arbetar med rapportering och lösandet av gränshinder. Det påpekades i sammanhanget att frågan inte avsåg hur man arbetar med gränshinder inom Nordiska ministerrådet eller i relation till Nordiska ministerrådet. I de svar som avgavs från respektive lands regering, kom fokus i hög grad att hamna på gränshinderarbetet inom och i relation till Nordiska ministerrådets Gränshinderråd och anknytande arbete. Av den orsaken bad utskottet om politisk dialog.

Politisk dialog

Den 28 januari 2020 höll så utskottet politisk dialog med Danmarks nordiske samarbetsminister, Mogens Jensen. Dialogen kom i hög grad att präglas av det gränshinderarbete som sker inom ramen för Nordiska ministerrådet och Gränshinderrådet, samt tankar och planer som det nuvarande danska ordförandeskapet har.

Samarbetsministern berättade att mobilitet är något som samarbetsministrarna är väldigt fokuserade på. Den 2019 antagna Mobilitetshandlingsplanen visar detta, och där både Gränshinderrådet och sektorerna ombads peka på vilka insatser de kunde göra för att underlätta mobiliteten inom Norden. Där finns såväl frågor såsom erkännande av varandras utbildningar, samt ett eventuellt ministerråd för transport med.

Samarbetsministern berättade också att Gränshinderrådet nu kommer att ta några nya och mer övergripande grepp över vissa politikområden (byggstandarder, erkännande av utbildningar och yrkeskvalifikationer, digitalisering och geoblockering), utöver sitt sedvanliga arbete med att försöka avklara konkreta enskilda hinder. Detta kräver ett aktivt stöd från länderna och sektorerna, och Gränshinderrådet har därför beretts möjlighet att delta i såväl ministermöten som ämbetsmannakommittémöten för att söka stöd för sina frågor och synpunkter. Överlag menade ministern att det kanske är bättre att arbeta med färre hinder mer kraftfullt, än att famna för brett på en och samma gång.

Samarbetsministern nämnde också den finska rådgivningskommittén och andra liknande nätverksgrupper, som utgjorde en viktig stödfunktion, inte minst för de nationella medlemmarna i Gränshinderrådet. Även om den finska rådgivningskommittén var föredömlig i sin sammansättning och effektivitet, så menade ministern att varje land borde kunna bygga upp sina nätverk efter egna behov och förutsättningar, snarare än att specifikt kopiera den finska modellen. Dock erkände han att den finska modellen verkade föredömlig, och att han gärna personligen skulle lyfta fram den modellen i sina samtal med övriga länders regeringar.

På frågan om hur man borde arbeta med det gränshinderförebyggande arbetet, tog ministern upp att det danska ordförandeskapet beslutat att välja ut tre EU-direktiv som man vill samordna implementeringen av på nordisk nivå. Vilka direktiv det kommer att bli är inte beslutet ännu, men om det faller väl ut så hoppas man kunna utvidga samarbetet till fler direktiv framöver.

Avslutningsvis meddelade samarbetsministern att han gärna aktivt bidrar till att pressa på i arbetet med att lösa gränshinder i Norden.

Utskottets synpunkter/konklusion

Anledningen till att det har varit så svårt att få svar på vad länderna gör och hur de arbetar med mobilitetsfrämjande och gränshinder inom sina respektive statsförvaltningar, kan eventuellt vara att de inte har någon medveten plan, strategi eller modell för sådant arbete, eller att de inte vet hur olika myndigheter arbetar inom sig eller hur gränshinder rapporteras eller inte rapporteras mellan myndigheter och departement. Dock finns det mer förpliktigande sammanhang, inom ramen för EU/EES där länderna måste arbeta med gränshinder, exempelvis SOLVIT och EURES-samarbetena. I denna sak har nu rådet löpt linan ut, och önskas frågan lyftas på nytt så får det ske genom ett nytt initiativ.

Norden, 29 april 2020

Anders Eriksson (ÅF)

Arman Teimouri (L)

Cecilie Tenfjord-Toftby (M)

Freddy André Øvstegård (SV)

Helge André Njåstad (FrP)

Jaspur Langgaard (sb)

Lorena Delgado Varas (V)

Lulu Ranne (saf)

Nils Aage Jegstad (H)

Orla Hav (S)

Pyry Niemi (S)

Ruth Mari Grung (A)

Stein Erik Lauvås (A)

Torhild Bransdal (KrF)